

ærede Medlem, om han da nu betragter alle de Dagsordener, han har været med til at stille, som Slag i Luften — det har han vel i alt Fald ikke anset dem for tidligere, Det ærede Medlem har stillet og talt for forskellige Dagsordener, men jeg ved ikke, om han nu opfatter dem saaledes, og om det er siden 1ste April, han har faaet det Syn, at Dagsordenerne ere et Slag i Luftten. Maa jeg henlede Opmærksomheden paa, at der er blevet udtalt fra de Herrer's Side, at Dyrtholdelsen af den nuværende Ordning er umulig. Det er ikke rigtigt at sige, at den er umulig, thi have vi afholdt saa mange Valg med den Ordning, kunne vi ogsaa afholde et Valg endnu med den. Man kan sige, at den i allerhøjeste Grad trænger til en Forandring. Men naar man erindrer de Udtalelser, der kom frem under Forhandlingerne om Forslagsbetingelserne i Foraaret, saa vil der særlig være en Udtalelse, der vil gentagende sig i Grundringen. Det var en Udtalelse, der kom fra det ærede Medlem, og som lød saaledes, at man skulde søge at fæstne de forfatningsmæssige Forhold, og at det mulig ogsaa burde ske ved Grundlovsforandringer. Det, man skulde have Opmærksomheden henvendt paa, var at fæstne de forfatningsmæssige Forhold. Jeg haabede, at det var alvorligt ment, at de Herrer, der afsluttede Forliget den 1ste April i Aar, vilde være med til at fæstne vore forfatningsmæssige Forhold. Men det første, man møder her af storpolitisk Betydning, og den Maade, de Herrer ville løse Sagen paa, sigter til ikke at fæstne vort forfatningsmæssige Forhold, men derimod det stik modsatte, idet den er et Angreb paa den almindelige Valgret. — I Foraaret drejede Forhandlingen sig nærmest om Bevillingsretten, der jo sammen med Valgretten er de to Ting, hvorpaa en fri Forfatning grunder sig. Ved Ordningen af dette Forhold gaa de Herrer ikke den Vej, som Grundloven foreskriver, men gaa en helt anden Vej. Er det, maa jeg spørge de Herrer, at fæstne det grundlovs-mæssige Forhold? Saa forstaa jeg ikke, hvad der menes dermed. Nej, de, der have gennemlevet en saadan Periode som den, vi have gennemlevet fra 1885 til den 1ste April 1894, og som saa se at de Herrer ville give det Udseende af, at vi nu i Fremtiden skulde se at fæstne de forfatningsmæssige Forhold, maa rigtignok udbryde og sige: Al hvor forandret. Og naar saa de Herrer paastaar, at der den 1ste April 1894 kom et Systemstifte, maa jeg sige, at Systemet er det samme, men Personerne ere forandrede. Systemet er dette, at naar vi ikke kunne faa noget af det, vi ville have gennemført efter Grundlovens Bud,

gaa vi en anden Vej. Der er den Forskel mellem nu og da, at Ministeriet den Gang handlede paa egen Haand, hvorimod der nu er et Folketingsflertal, der siger: Vi opfyldte ikke Grundlovens Bud, men gaa en anden Vej. Hvilken af de to Tilstande der er den farligste, er vanskeligt at afgøre for Øjeblikket. Vi have i friskt Minde, hvorledes det gik den Gang. Ministeriet selv bevilgede sig Penge med videre. Men det vil vise sig, hvilke Konsekvenser den Vej, der nu slaas ind paa af Folketingsmajoriteten, som har forenet sig med Landstingsmajoriteten om at træffe en anden Afgørelse af et Forhold end den, Grundloven foreskriver, i Fremtiden vil føre med sig. Er det deres Agt at gaa videre paa den Vej, kan det sidste blive lige saa farligt som første. Som jeg allerede udtalte ved første Behandling, vilde jeg fra mit Standpunkt efter min Overbevisning svigte min Pligt som Medlem af dette Ting, hvis jeg ikke efter bedste Evne vilde søge en Løsning ad den eneste Vej, som efter min Mening er fremkommelig, nemlig ved en Grundlovsforandring, idet der jo er fremkommet stærke Udtalelser fra de Herrer's Side om at gaa til en Opfyldelse af Grundloven. Herefter kunde jeg ikke blive staaende ved en Udtalelse eller et Onste, men maatte stille et bestemt Forslag for at imødegaa den Indvending, der fremkom fra de Herrer fra den anden Side, nemlig: Lad os se Indholdet af den Grundlovsforandring, saa kunne vi forhandle om den. Maa jeg, da det ærede Medlem for Bræsto Amts 6te Valgkreds (Bojsen) har fremdraget Forholdet i Udvalget angaaende mit Forslag med videre, ogsaa tillade mig at fremdrage dette Forhold. Jeg maa sige paa Forhaand, at den Forklaring, det ærede Medlem gav, var — jeg vil ikke kalde den urigtig, men — ufuldstændig. Jeg skal nu fremdrage Forholdet saaledes, som det i Virkeligheden hænger sammen. Det var mig om at gøre, at blive klar over, om Udvalget virkelig vilde optage en Forhandling om en Grundlovsforandring eller ej. Det var noget vanskeligt at komme til Klarhed over, om de otte Herrer paa den anden Side virkelig vilde indlade sig paa noget i saa Henseende. For at Klarhed kunde naas og for mulig paa en eller anden Maade at fremme Sagen var det, at jeg stillede mit Forslag i Udvalget, da det først derefter kunde komme til Forhandling. Jeg indrømmer fuldt ud, at det første Forslag, jeg stillede, var lidt anderledes end det foreliggende. Det gik ud paa, at Folketingsmedlemmernes Antal skulde være 132, men tilfælde, at der skulde være et fast Antal for